

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/50/2014
Identifikačné číslo spisu:	8712010668
Dátum vydania rozhodnutia:	03.12.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:8712010668.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Igora Burgera a JUDr. Aleny Šiškovéj na neverejnom zasadnutí v Bratislave 3. decembra 2014 v trestnej veci obvinenej G. G. pre zločin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. v spolupáchateľstve podľa § 20 Tr. zák., vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 6T 179/2012, o dovolaní, ktoré podala obvinená prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Jozefa Beňa, advokáta v Poprade, proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 26. februára 2014, sp. zn. 5To 35/2013, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvinenej G. G. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Poprad z 27. marca 2013, sp. zn. 6T 179/2012, bola obvinená G. G. (spolu s obvineným X. W.) uznaná za vinnú zo spáchania zločinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. v spolupáchateľstve podľa § 20 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

po predchádzajúcej vzájomnej ústnej dohode spísal X. W., ešte ako mandatár spol. Pohotovosť, s.r.o., Bratislava, dňa 10. januára 2008 v Poprade písomnú žiadosť o úver č. XXXXXXXXXŽ. na poskytnutie úveru vo výške 100 000 Sk (3 319,39 €), ktorá bola spísaná na žiadateľa úveru G. G., pričom do žiadosti o úver uviedli pravdivé údaje o osobe žiadateľa a jej príjmoch a na základe toho s ňou bola uzatvorená zmluva o úvere č. XXXXXXXX. na poskytnutie úveru vo výške 100 000 Sk (3 319,39 €), ktorý sa zaviazala G. G. splatiť aj s poplatkom vo výške 23 400 Sk (776,73 €) v dvoch mesačných splátkach po 61 700 Sk (2 048,06 €), t.j. spolu vo výške 123 400 Sk (4 096,12 €), počnúc dňom 13. februára 2008, avšak po prevzatí finančnej čiastky poskytnutého úveru tieto peniaze na základe predchádzajúcej dohody odovzdala pre osobnú potrebu X. W. s tým, že tento bude predmetný úver ďalej splácať, úver však následne nebol nikým splácaný, a preto z dôvodu začatia výkonu exekúcie na majetok G. G. táto dňa 27. februára 2009 úver v plnej výške uhradila, čím takto uvedením nepravdivých údajov o skutočnom záujemcovi úveru a jeho splácaní spoločne vylákali od spoločnosti Pohotovosť, s.r.o., Bratislava, úver, čím jej spôsobili škodu vo výške 100 000 Sk, t.j. 3 319,39 €.

Okresný súd obvinenej G. G. podľa § 222 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j/, § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. uložil trest odňatia slobody na 3 roky. Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. súd obvinenej výkon trestu podmienene odložil a zároveň jej uložil probačný dohľad nad jej správaním v skúšobnej dobe. Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. súd obvinenej uložil skúšobnú dobu na 18 mesiacov a zároveň jej uložil podľa § 51 ods. 4 písm. g/ Tr. zák. podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu, ktorá povinnosť je súčasťou probačného dohľadu.

Krajský súd v Prešove, na podklade odvolania podaného obvinenou, rozsudkom zo dňa 26. februára 2014, sp. zn. 5To 35/2013, podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 2 Tr. por. zrušil výrok o treste týkajúci sa obvinenej G. G.. Na základe § 322 ods. 3 Tr. por. obvinenej G. G. podľa § 222 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j/, písm. k/, § 38 ods. 3, § 39 ods. 1 Tr. zák. uložil trest odňatia slobody na 16 mesiacov. Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. súd výkon uloženého trestu odňatia slobody podmienene odložil a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. určil obvinenej skúšobnú dobu na 18 mesiacov.

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podala obvinená prostredníctvom svojho obhajcu dovolanie z dôvodu uvedenom v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Obvinená v dovolaní namietala právnu kvalifikáciu skutku ako trestného činu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. Samotná skutočnosť, že obvinená požičanú sumu (ktorú jej poskytla spoločnosť Pohotovosť, s.r.o., ako úverový veriteľ) obratom požičala X. W. s tým, že na základe ich dohody mal X. W. pôžičku od obvinenej vrátiť tak, že bude plniť tretej osobe - spoločnosti Pohotovosť, s.r.o., z hľadiska súkromného práva neznamenať, že by tým obvinená v čase uzavretia úverovej zmluvy musela vedieť, že úver nebude môcť riadne a včas splácať, prípadne musela konať s vedomím, že vzhľadom na svoje osobné a majetkové pomery záväzok z úverového vzťahu so spoločnosťou Pohotovosť, s.r.o., nebude vedieť riadne a včas plniť.

Podľa názoru obvinenej niet žiadnej zákonnej prekážky, ktorá by v právnom štáte bránila akejkolvek osobe požičať ďalej požičané peniaze a súčasne niet právnej prekážky, aby sa táto osoba dohodla so svojim dlžníkom, že takýto jej dlžník splatí v prospech veriteľovho veriteľa (teda na účet tretej osoby) a taktiež niet právnej prekážky, aby bol dlh splácaný prostredníctvom tretej osoby.

Obvinená mala za to, že zistený skutkový stav vykazuje zo strany obvineného X. W. znaky pristúpenia k záväzku obvinenej podľa § 534 OZ, pričom obvinená poukazovala na skutočnosť, že na platnosť takejto dohody sa nevyžaduje písomná forma ani súhlas veriteľa.

Obvinená ďalej poukazovala na to, že trestný čin úverového podvodu má ekonomickú podstatu. Pri hodnotení konania, ktoré má byť trestné, sa súd musí v prvom rade zaoberať týmto konaním z hľadiska porušenia právneho predpisu iného právneho odvetvia (občianskoprávneho, obchodnoprávneho, daňového a pod.). V danom prípade išlo medzi obvinenou a poškodeným o záväzkový občianskoprávny spotrebiteľský právny vzťah. Podľa názoru obvinenej účelom zavedenia trestného činu úverového podvodu je ochrana veriteľa, ktorý v dôsledku podvodného konania dlžníka (alebo inej osoby) uzavrie úverovú zmluvu, ktorú by inak neuzavrel vôbec, alebo ktorú by uzavrel za iných podmienok, a tým sa vystaví do zhoršeného súkromnoprávneho postavenia pri vymáhaní poskytnutého úveru.

Obvinená namietala, že v čase uzatvárania úverovej zmluvy za žiadnych okolností jednak neuvádzala veriteľovi nepravdivé údaje v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru a súčasne ani neuvádzala veriteľa do omylu v otázke splnenia podmienok na splácanie úveru, pretože nekonala v úmysle požičané peniaze vôbec nevrátiť, resp. nevrátiť ich v dohodnutej lehote alebo aspoň s vedomím, že peniaze v dohodnutej lehote nebude môcť vrátiť a že tým uvádzala veriteľa do omylu so spôsobením mu škody.

Vzhľadom na uvedené obvinená navrhla, aby dovolací súd podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 26. februára 2014, sp. zn. 5To 35/2013, a konaním, ktoré mu

predchádzalo, bol porušený zákon v ustanovení § 322 ods. 3 Tr. por. a § 222 ods. 1 a ods. 3 Tr. zák. v neprospech obvinenej, zrušil predmetné rozhodnutie, ako aj rozhodnutie Okresného súdu v Poprade z 27. marca 2013, sp. zn. 6T 179/2012, a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal súdu prvého stupňa, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu sa vyjadrila aj poškodená spoločnosť Pohotovosť, s.r.o., ktorá uviedla, že obvinená síce splnila podmienky pre poskytnutie úveru, avšak uviedla spoločnosť Pohotovosť, s.r.o., do omylu v otázke splnenia podmienok na splácanie úveru a to tým, že už pri podpisovaní zmluvy vedela, že dohodnuté podmienky o splácaní úveru nedodrží a poskytnutý úver nebude splácať. Obvinenej boli zasielané upomienky a napriek tomu neuhradila ani jednu splátku. Z uvedeného možno vyvodiť záver, že obvinená nemala záujem uhradiť jednotlivé splátky. Taktiež už pri podpise zmluvy obvinená mala brať do úvahy skutočnosť, že obvinený X. W., ktorému obvinená poskytla finančné prostriedky z úveru, bol v zlej finančnej situácii, takže mala predpokladať, že nebude môcť vložiť finančné prostriedky na účet spoločnosti za účelom uhradenia daného úveru. Keby obvinená pri podpise zmluvy uviedla, že úver bude splácať obvinený W., spoločnosť Pohotovosť, s.r.o., by danú zmluvu o úvere neschválila, a to z toho dôvodu, že obvinený W. nespĺňal podmienky na poskytnutie úveru. Zmluva o úvere č. XXXXXXXX bola podpísaná s obvinenou G. G., a tým pádom vznikol záväzkový právny vzťah medzi obvinenou G. a spoločnosťou Pohotovosť, s.r.o., takže menovanej pripadla povinnosť splatiť pohľadávku z úverovej zmluvy. Vzhľadom na vyššie uvedené poškodená spoločnosť navrhla, aby dovolací súd v zmysle § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvinenej odmietol ako nedôvodné.

K dovolaniu sa vyjadril aj prokurátor Okresnej prokuratúry Poprad, ktorý sa v plnom rozsahu stotožnil so závermi Okresného súdu v Poprade a Krajského súdu v Prešove, pričom poukazoval na odôvodnenia rozhodnutí uvedených súdov, v ktorých jednoznačne ustálili skutkový stav a tento aj správne právne kvalifikovali. Preto navrhol dovolanie obvinenej podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

Najvyšší súd, ako súd dovolací, síce primárne konštatoval, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), že bolo podané oprávneným procesným subjektom (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.); dospel však k záveru, že nie sú splnené dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Z odôvodnenia dovolania je zrejmé, že obvinená namieta predovšetkým zistený skutkový stav a spôsob, akým súdy prvého a druhého stupňa v napadnutom konaní vyhodnotili vykonané dôkazy v jej neprospech.

Dovolacím dôvodom podľa ustanovenia § 371 písm. i/ Tr. por. je, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia: správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorým sa má zabezpečiť náprava procesných a hmotnoprávnych chýb, taxatívne uvedených ako dovolacie dôvody v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. n/ Tr. por. Mimoriadny opravný prostriedok - dovolanie - neslúži k revízii skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa.

Vykonávanie dôkazov a ich hodnotenie sa v plnom rozsahu vykonáva v rámci konania pred súdom, a to príslušnými procesnými súdmi ako v prvom stupni, tak aj v konaní o riadnom opravnom prostriedku. Najvyšší súd je v konaní o dovolaní zásadne povinný vychádzať zo skutkových zistení súdu prvého stupňa a v nadväznosti na tento skutkový stav zvážiť hmotnoprávne posúdenie skutku, pričom skutkové zistenia súdu prvého stupňa nemôže meniť, a to ani na základe prípadného dopĺňovania dokazovania, ako

ani v závislosti na prípadne inom hodnotení v predchádzajúcom konaní vykonaných dôkazov. Mimoriadny opravný prostriedok môže viesť len k skúmaniu, či boli splnené dôvody vyjadrené v ustanovení § 371 Tr. por.

Nevykonanie dokazovania v rozsahu predpokladanom obvinenou a hodnotenie dôkazov spôsobom, ktorý nezodpovedá predstavám obvinenej, nie je možné uplatniť ako dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ale ide o skrytú formu vyjadrenia záujmu obvinenej, aby boli vykonané dôkazy (zistený skutkový stav) v jej prospech.

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy prvého a druhého stupňa. V trestnej veci obvinenej G. G. to teda znamená, že pre dovolací súd je rozhodujúce skutkové zistenie, podľa ktorého obvinená spáchala skutok tak, ako je uvedené v rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorými skutkovými závermi sa stotožnil aj odvolací súd.

Vo vzťahu k namietanej právnej kvalifikácii najvyšší súd uvádza, že trestného činu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. por. sa dopustí ten, kto vyláka od iného úver alebo zabezpečenie úveru tým, že ho uvedie do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo na splácanie úveru, a tak mu spôsobí väčšiu škodu.

Z hľadiska objektívnej stránky tohto trestného činu sa vyžaduje, aby páchatel uviedol iného do omylu v otázke splnenia podmienok na priznanie úveru, alebo na riadne splácanie úveru.

V prvom prípade páchatel nespĺňa podmienky na priznanie úveru, preto uvádza iného do omylu v úmysle, aby mu bol priznaný úver. Na naplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu sa zároveň vyžaduje, aby páchatel takýmto konaním spôsobil inému škodu, a to najmenej v sume uvedenej v ustanovení § 125 ods. 1 Tr. zák.

V druhom prípade objektívna stránka trestného činu úverového podvodu je naplnená, ak páchatel vyláka úver tým, že uvedie iného do omylu v otázke splnenia podmienok na jeho riadne splácanie. Páchatel buď vie, že úver nebude môcť riadne a včas splácať, prípadne koná s vedomím, že vzhľadom na svoje osobné a majetkové pomery svoj záväzok z úverového vzťahu nebude vedieť riadne a včas splniť. Z ustáleného skutkového stavu je zrejmé, že obvinená svojim konaním naplnila znaky skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu, pretože uviedla spoločnosť Pohotovosť, s.r.o., do omylu v otázke splnenia podmienok na splácanie úveru, a to tým, že už pri podpisovaní zmluvy vedela, že dohodnuté podmienky o splácaní úveru nedodrží a poskytnutý úver nebude splácať.

Najvyšší súd na tomto základe, bez meritórneho preskúmania veci, na neverejnom zasadnutí konštatoval, že je zrejmé nenaplnenie dôvodov dovolania uplatnených obvinenou, a preto tento mimoriadny opravný prostriedok podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.